

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. Бекетова**

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор

В.М. Бабасєв

2014р.

ІНОЗЕМНА МОВА

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

**напряму 6.170202 Охорона праці
(шифр дисципліни за ОПП 1.01)**

Стандарт чинний з дати затвердження

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Харківський національний університет міського господарства імені
О.М. Бекетова

КАФЕДРА: іноземних мов

РОЗРОБНИКИ: ст. викладач Омельченко А. В.

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ (Ільєнко О.Л.)
(підпис)

“ 27 ” серпня 2014 р., протокол № 1

Схвалено **випусковою** кафедрою електричного транспорту.

Протокол від “ 02 ” 09 2014 року № 2

Завідувач випускової кафедри (Далека В. Х.)

Схвалено **випусковою** кафедрою охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Протокол від “ 02 ” 09 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (Хворост М. В.)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена
Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Солонський В.В.) “ 15 ” 12
2014 р.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Науково-методичною радою
факультету електричного транспорту.

Голова Науково-методичної ради (Шпіка М. І.)

“ 22 ” 09 2014 р., протокол № 2

Цей стандарт не може бути тиражований або відтворений будь яким способом
без письмової згоди ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова , 2014 рік

© Омельченко А.В., 2014рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.170202 «Охорона праці».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є обсяг лексики та граматичного матеріалу іноземної мови для роботи з оригінальною літературою, з метою отримання професійної інформації з іноземних джерел, а також для розвитку навичок щодо спілкування в професійному середовищі.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Вихідна	Професійна іноземна мова (магістратура)

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів та змістових модулів (ЗМ):

Модуль 1 Введення до професійної галузі. Читання з метою отримання інформації.

ЗМ 1. Іноземна мова у житті людини та суспільства. Вища освіта.

ЗМ 2. Професія інженера. Навколишнє середовище в Україні та задачі електричного транспорту в економіці країни. Етика та соціальна відповідальність науковців та спеціалістів.

Модуль 2 Ділова та професійна комунікація. Збирання і обробка інформації з письмових джерел. Академічне письмо та технічний переклад.

ЗМ 1. Різновиди наземного транспорту.

ЗМ 2. Розвиток взаємовідносин з іноземними бізнес-партнерами. Вирішення проблем у діловому спілкуванні. Англійський науковий стиль та ділова мова.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова» є формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Іноземна мова» є

– розвивати професійно-орієнтовані мовні (лінгвістичні, соціолінгвістичні та прагматичні) компетенції у студентів для забезпечення їх ефективної комунікації у академічному та професійному середовищі;

– формувати у студентів загальні компетенції, сприяти розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить студентам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ВНЗ, так і після отримання диплому про вищу освіту.

– залучати студентів до таких академічних видів діяльності, які активізують і далі розвивають увесь спектр їхніх професійних здібностей;

– формувати навички роботи та ефективного пошуку професійно-орієнтованої інформації з різних джерел, сприяти оволодінню методами та лінгвістичними особливостями анотування та реферування іншомовних джерел;

– допомагати студентам у формуванні професійних компетенцій; зміцнювати впевненість студентів як користувачів мови;

– виховувати культуру спілкування, культуру особистісних взаємовідносин, ввічливості, культуру та етику поведінки у стосунках з закордонними партнерами;

– сприяти оволодінню іншомовними особливостями ділового листування; лексики, граматики, синтаксису ділового етикету та культурологічного аспекту писемної комунікації.

– досягнення широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

– основи практичної фонетики англійської мови;

– основи теоретичної та практичної граматики іноземної мови (граматичні структури, що є необхідними для гнучкого передання відповідних понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів професійного спрямування);

– правила англійського синтаксису, що дадуть можливість розпізнавати і продукувати широке коло текстів;

– мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів професійного мовлення;

– широкий діапазон лексики (у т.ч. професійну термінологію), що необхідна в академічній та професійній сферах.

вміти:

– *аудіювання*: розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, дебатів, доповідей, бесід, які за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю; розуміти обговорення проблем загальнонаукового та професійно-орієнтованого характеру; розуміти повідомлення та інструкції в академічному та професійному середовищі;

– *читання*: розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, популярних і спеціалізованих журналів та джерел з Інтернету; розуміти головні ідеї та знаходити необхідну інформацію в неадаптованій технічній літературі за фахом; розуміти інструкції по роботі устаткування / обладнання; розуміти графіки, діаграми та малюнки; здійснювати ознайомлювальне читання неадаптованих технічних текстів для отримання інформації; розуміти автентичну

академічну та професійну кореспонденцію (листи, факси, електронні повідомлення, тощо);

– *говоріння*: реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час обговорень, дискусій, бесід, що пов'язані з навчанням та професією; володіти лексичним мінімумом ділових контактів, ділових зустрічей, нарад; чітко аргументувати свої позиції відносно актуальних тем в академічному та професійному житті; володіти мовленнєвим етикетом спілкування; виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями, створювати чіткий, детальний монолог;

– *письмо*: писати анотації до неадаптованих технічних текстів за фахом; укладати термінологічні словники за спеціальністю на базі автентичної технічної літератури за фахом; складати тексти презентацій, використовуючи автентичні науково-технічні матеріали за фахом; готувати і створювати ділову та професійну кореспонденцію;

– *переклад*: володіти елементами усного перекладу інформації іноземною мовою в процесі ділових контактів, ділових зустрічей, нарад; основами перекладу професійно-орієнтованих іншомовних джерел; комп'ютерним перекладом великих обсягів іншомовної інформації.

мати компетентності:

– *мовна компетенція*: засвоєння фонетичного, граматичного, лексичного матеріалу в межах передбаченої програмою тематики, необхідного для реалізації комунікативного наміру у відповідних сферах і ситуаціях спілкування; розвитку уміння та навичок читання адаптованих та оригінальних текстів, здатності точно й адекватно розуміти текст;

– *мовленнєва компетенція*: розвиток умінь і навичок монологічного, діалогічного та писемного мовлення; формування у студентів релевантної комунікативної ситуації мовленнєвої поведінки; формування уміння сприймати та розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах соціально-побутової, соціально-культурної та професійної тематики;

– *лінгвосоціокультурна компетенція*: оволодіння лінгвокраїнознавчими, соціокультурними і соціально-психологічними навичками, знаннями та вміннями, які забезпечують здатність та готовність особистості до міжкультурного діалогу;

– *комунікативно-професійна компетенція*: формування навичок комунікативної поведінки у сфері професійного спілкування.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин 5,0 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1. Введення до професійної галузі. Читання з метою отримання інформації.

Змістовий модуль 1.1. Іноземна мова у житті людини та суспільства. Вища

освіта.

Тема 1.1.1. Іноземна мова у повсякденному спілкуванні та особливості технічної іноземної мови.

Частини мови: іменник, дієслово, прикметник, прислівник та ін.

Словотворення. Побудова англійського речення. Особові, питальні, та присвійні займенники.

Тема 1.1.2. Харківська національний університет міського господарства. Злічувані та незлічувані іменники. Функції та вживання означеного та неозначеного артиклів. Конструкції 'there is/there are'. Прийменники часу.

Тема 1.1.3. Система вищої освіти у Великій Британії та Україні. Теперішній неозначений час, прислівники неозначеного часу. Вказівні та неозначено-особові займенники.

Тема 1.1.4. Професія інженера. Отримання інженерної освіти за кордоном. Минулий неозначений час. Правильні та неправильні дієслова. Вживання конструкцій used to, be used to, get used to.

Тема 1.1.5. Необхідність комп'ютерної освіти у сучасному суспільстві. Кількісні і порядкові числівники.

Змістовий модуль 1.2. Професія інженера. Навколишнє середовище в Україні та задачі електричного транспорту в економіці країни. Етика та соціальна відповідальність науковців та спеціалістів.

Тема 1.2.1. Видатні українські науковці.

Прикметники, вищий та найвищий ступені порівняння прикметників, конструкції порівняння.

Тема 1.2.2. Охорона навколишнього середовища – задача всього людства. Теперішній, минулий та майбутній тривалий часи.

Тема 1.2.3. Забруднення повітря – найактуальніша проблема сучасного міста. Прислівник. Ступені порівняння прислівників.

Тема 1.2.4. Етична та соціальна відповідальність сучасних вчених. Засоби вираження майбутнього часу.

Тема 1.2.5. Проблеми транспорту в українській економіці. Теперішній, минулий та майбутній перфектні часи.

Модуль 2. Ділова та професійна комунікація. Збирання і обробка інформації з письмових джерел. Академічне письмо та технічний переклад.

Змістовий модуль 2.1. Різновиди наземного транспорту.

Тема 2.1.1. Перевезення в Україні.

Пасивний стан дієслів.

Тема 2.1.2. Міський транспорт.

Дієприкметник теперішнього і минулого часу. Синтаксичні функції.

Тема 2.1.3. Колісний транспорт, парові машини і залізничний транспорт.

Модальні дієслова. Часові форми та еквіваленти.

Тема 2.1.4. Електричні транспортні засоби.

Інверсія.

Тема 2.1.5. Пасажирський транспорт: трамвай, автобус, тролейбус.

Граматичні функції слів *that, one, it*.

Тема 2.1.6. Тролейбус: переваги та недоліки. Трамвайні системи.

Граматичні функції *to be, to have, to do*

Змістовий модуль 2.2. Розвиток взаємовідносин з іноземними бізнес-партнерами. Вирішення проблем у діловому спілкуванні. Англійський науковий стиль та ділова мова.

Тема 2.2.1. Спілкування з діловими партнерами. Майстерність ділового спілкування по телефону. Ділове відрядження.

Інфінітив. Форми часу та синтаксичні функції в реченні.

Тема 2.2.2. Ефективні презентації. Майстерність проведення переговорів.

Герундій. Герундій як підмет або об'єкт .

Тема 2.2.3. Участь у ділових зустрічах.

Узгодження часів. Пряма та непряма мова.

Тема 2.2.4. Кар'єра інженера електромеханіка.

Умовні речення. Типи умовних речень.

Тема 2.2.5. Процедура працевлаштування. Написання резюме. Співбесіда при працевлаштуванні.

Комплексні і складнопідрядні речення.

Тема 2.2.6. Написання есе. Написання стислої інформації та анотації статті.

3. Рекомендована література

1. Simon Campbell, *English for the Energy Industry*, Express Series, Oxford University Press, 2009
2. G.Yatel, B.Knyazevsky, F.Kuzyk, *Senior English for Technical Students*, Вища школа, Київ, 1995
3. Английский язык для инженеров: Учеб./Т.Ю. Полякова, Е.В. Синявская, О.И. Тынкова, Э.С. Улановская. – 6-е изд., - М.: Высш.шк., 2003
4. *English for Electrical Engineers*. Англійська мова для студентів електротехнічних спеціальностей. Частина I / С.А. Бучковська, Г.Б. Сергєєва, О.Л. Ільєнко. – Харків: ХНУМГ, 2014. – 284 с.
5. Jenny Dooley, Virginia Evans, *Grammarway 3*, Express Publishing, 2000
6. John Eastwood, *Oxford Practice Grammar*, Oxford University Press, 2003
7. Raymond Murphy, *English Grammar in Use, A Self-study Reference and Practice Book for Intermediate Students*, Cambridge University Press, 1988
8. Raymond Murphy, *Essential Grammar in Use, A Self-study Reference and Practice Book for Elementary Students of English*, Cambridge University Press, 2007

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік, екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання - усне опитування, підсумкові тестові завдання, екзаменаційні білети.

АНОТАЦІЯ

Програма «Іноземна мова» (Охорона праці) призначена для студентів, що вивчають охорону праці на електричному транспорті. Вона складається з двох окремих модулів «Введення до професійної галузі. Читання з метою отримання інформації», «Ділова та професійна комунікація. Збирання і обробка інформації з письмових джерел. Академічне письмо та технічний переклад».

Цілі програми прилаштовані до потреб спеціаліста в галузі охорони праці. Головна мета – розвинути іноземну мовну компетентність студентів та допомогти їм ефективно спілкуватися в професійному довіллі.

Предмет дисципліни: обсяг лексики та граматики іноземної мови, що дає можливість здійснювати професійне спілкування та одержати необхідну професійну інформацію з іноземних видань.

У кінці курсу студенти зможуть розуміти головні ідеї повідомлень на іноземній мові, ідентифікувати інформацію та приймати участь в обговореннях, дебатах, офіційних переговорах, лекціях, бесідах тощо; розуміти повідомлення та інструкції; розуміти автентичні тексти з підручників, газет, журналів, спеціалізованих журналів та Інтернет джерел; розуміти технічні вимоги, оригінальну наукову та професійну кореспонденцію; робити підготовлені індивідуальні презентації на технічні теми; вести професійну кореспонденцію з різних потреб, пов'язаних з особистими та професійними сферами.

ABSTRACT

The ESP syllabus (Occupational safety) is designed for the students who study occupational safety in electric transport. It consists of two self-contained modules “Introduction to the Professional Sphere. Reading for Information”, “Business and Professional Communication. Collecting and Processing Information from Written Sources, Academic Writing and Technical Translation”.

The aims of the syllabus are adjusted to the needs of a specialist in occupational safety. The main aim is to develop the students’ foreign language competence to enable them to communicate effectively in their professional environment.

The subject of the discipline is the volume of lexis and grammar of a foreign language which enables to communicate effectively in the professional domain and to receive the necessary information from foreign sources.

By the end of the course, students will be able to understand the main ideas, identify relevant information and participate in extended discussions, debates, formal talks, lectures, conversations etc.; understand messages and instructions; understand authentic texts from textbooks, newspapers, magazines, specialist journals or Web-sources; understand specifications, authentic academic and professional correspondence; make presentations on engineering topics; deal with professional correspondence related to personal and professional areas.

АННОТАЦИЯ

Программа “Иностранный язык” (Охрана труда) предназначена для студентов, изучающих охрану труда на электрическом транспорте. Она состоит из двух отдельных модулей «Введение в профессиональную область. Чтение с целью получения информации», «Деловая и профессиональная коммуникация. Сбор и обработка информации из письменных источников. Академическое письмо и технический перевод».

Цели программы приспособлены к потребностям специалиста в сфере охраны труда. Главная цель - развить иностранную языковую компетентность студентов и помочь им эффективно общаться в профессиональной среде.

Предмет дисциплины: объем лексики и грамматики иностранного языка, который дает возможность осуществлять профессиональное общение и получить необходимую профессиональную информацию из иностранных изданий.

В конце курса студенты смогут понимать основные идеи сообщений на иностранном языке; идентифицировать информацию и принимать участие в обсуждениях, дебатах, официальных переговорах, лекциях, беседах и т.д.; понимать сообщения и инструкции; понимать аутентичные тексты из учебников, газет, журналов, специализированных журналов и Интернет источников; понимать технические требования; оригинальную научную и профессиональную корреспонденцию; делать подготовленные индивидуальные презентации на технические темы; вести профессиональную корреспонденцию по разным потребностям, связанным с личной и профессиональной сферами.